...irati tudósitás
...becsi tőzsdéről, márcz 4-ről.
...t. 19 kr. — Ezüst 107 frt. 90 kr.

...szerkesztő és kiadótulajdonos:
...LÁH KÁROLY.
Főmunkatárs:
...TMÁRI KÁROLY.

...yiltter.

...ibériai zab.
...ötven köböl vetnivaló Szi-
...z a b, mely próba után 30—
...ád, eladó
Péterfiautczán 97. sz.
alatti háznál.

...ési hirdetmény.
...reczeni kir. törvényszéknek f.
...3-án 2020. v. sz. a. kelt végzése
...zététetik: miszerint Komlóssy
... a debreczeni takarékpénztár
...részére Pongor Józseftől lefog-
...a anya széna s egy csonka bog-
...énának 500 ft tőke s járulékai
...ndő elárverelése határidőül f.
...z. hó 10-ik napjának d. e.
... a hatvanutczai széna-
...s folytatólag alperes n.-cserei
...szállójába kitüzetik.
...a letoglalt ingóságok a legtöb-
...k azonnali készpénz fizetés mel-
...nos árverés utján el fognak
...a venni szándékozók felhivat-
...ebreczen, 1873. febr. 22.
Sajó György
birósági végrehajtó.

...lyfa eladás.
...f. év. márcz 7—8-án az az
...és szombaton d. e. 9 óra-
...y 300 öl galyfa árverésen el
...atni. — erre a vevők meghi-
...ebreczen, 1873. márcz. 2.
Csaki Gergely
tanácsnok.

...öl eladó. Értekezhetni helyben
...s és Társa vaskereskedésében,
...l által H. Böszörményben Len-
...rénél. 126 1—3

...ény.
...pek,
...mellett, részletfizetésre is.
kaphatók.
...yempaplanok, lószőr,
...tráczok, legolcsóbb árak
...téle rövidárukkal. tran-
...arukat és divatárusnő czik-
...különösen ajánljuk.
Mély tisztelettel
...o és Holvay
...Howe Machine Company"-nak
...selője Debreczenben.
...alunk felvétetik

Hirdetmény.
Csapóutczai 432. sz. alatti ház, külső 47½ öl földjével együtt eladó. Értekezhetni Nagy Ferencz ügyvéd urnál.
111 2—2

...gyógyszerész urakat és Jermy Kálmán ...
...rinbergi és diszáru kereskedő urnál ...
...czon Csanak ház. 107 3—3

1873. V. évfolyam. 45. szám. Szerda, márczius 5.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A DEBRECZENI BALOLDALI PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenként ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt — kr. ¼ évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: Főpiacz, Vecsey-ház földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos sorra 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugy szintén kéziratok sem adatnak vissza.

Tekintsünk a közeljövőbe!

⊙) Tegnapi czikkünkben igyekeztünk röviden vázolni, hogy „a szélcsend vihart jelez."

Érintők, hogy mai politikai, alkotmányos, pénzügyi s társadalmi helyzetünk állandó nem lehet; hanem csak átmenetet képez más állapotra, mely a maitól lényegileg különbözik.

Kiséreljük meg ma, hogy vajon amaz állitásunknak van e jogos alapja?

Ime, kormányunk 6 év óta müködik, mint Magyarország parlamentaris kormánya.

S vajon azon eredmények, melyeket létrehozott, megfelelnek-e a „nemzeti kormány" nevezetnek s azon igényeknek, melyeket az ország és a természetes józan ész e nevezethez kötött?

Előre bocsátjuk, hogy nem rekriminacziókat, nem szemrehányásokat akarunk tenni; csak szárazon soroljuk el azon főbajainkat, melyeket orvosolni kellett volna, hogy országos létérdekeink ne veszélyeztessenek.

Nem akarunk most szólani az adófölemelésről, a dohánymonopoliumról, sem a közvetett adókról, — a mik pedig külön egy-egy országos bajt és sérelmet képviselnek.

Még a testünket és lelkünket lebilincsező közösügyes kiegyezést sem huzzuk be a vitába, a mely pedig majd minden bajunk főforrásául tekinthető.

És mégis, igen sok lényeges sérelmünk van, mely a kormányzat silányságára és tehetetlenségére mutat!...

Vegyük csak a bankkérdést!

Hiszen a kormány azt hirdeti, hogy e tekintetben nem kötelezte le Magyarországot!

És mégis eltüri a számtalan felszólamlás és sürgetés daczára, hogy idegen pénzforrás kegyelmével élve, legfőbb anyagi érdekeinkben egy szomszéd részvényes társaság szeszélyei által hurczoltassunk a veszélyek örvényéhez minden lépten-nyomon.

Lehet-e ennél nyomoruságosabb állapot, mint a miénk; midőn kormányunk nemzetinek hirdeti magát s önállósággal dicsekszik, — és a magyar ipart, kereskedelmet, gazdászati és társadalmi viszonyainkat — a helyett, hogy felszabaditani igyekeznék — idegen pénzhatalom zsákmányaiul engedi oda?

Hiszen azért pang nálunk minden üzlet; ezért kopogtat be a nyomor családapáink ajtaján, ezért nem fejlődhetünk anyagilag, nem szellemileg!

Ezért fogyott el türelmünk; ezért váltak elviselhetlenekké körülményeink; ezért jutunk maholnap koldusbotra!

S hol vannak, a kormány 6 évi müködése óta, egészséges hiteltörvényeink, hol gyors és olcsó igazságszolgáltatásunk biztositékai a millió kiadások daczára?

S mily állapotban van nemzeti haderőnk, honvédségünk? A mely, ha háboru ütne ki, magát sem volna képes megvédelmezni tüzérség hiányában!

Mi előhaladást látunk a kormány müveletei folytán, a tudományos mivelődés terén?

Mit látunk a valódi szabadelvü intézmények közül életbeléptetve?

A vallásszabadság, az igazi sajtószabadság meghonositására mit tőn kormányunk?

És nem látunk-e visszaélést a nemzeti öntudat fejlődésére és a puritan polgárerények megszilárdulására nézve — a kormány tétlensége, vagy ingadozása s az osztrák érdekek iránya felé hajlongása miatt?!...

Fájdalom! elég okunk van keseregni a jelenben s félteni jövőnket.

De e természetellenes állapot nem tarthat sokáig!

A nemzet végre öntudatra fog ébredni s kiveti kebléből a salakokat!

Hogy a jövőt biztositsa!

— **Kettős ülésezésekről** beszélnek a honatyák, 10 órától 2-ig és 5-től 8-ig; igy talán a költségvetés tárgyalását e hó 20-ig befejeznék. Az igazságügy után a honvédelem következik.

— **A bankügyben** a kormány által tett lépésekre nézve érdekes okmánysorozatot hoz a „Reform" az 1867-ik évtől kezdve, bizonyosan Lónyay szivességéből. Ki van mutatva, hogy kormányunk soha el nem ismerte az osztrák nemzeti bank kiváltságának érvényességét Magyarországra nézve; továbbá, hogy az osztrák bank az ideiglenes egyezményeket irányunkban soha meg nem tartotta, nem állitván fel annyi fiókot, amennyit kötelezett s nem dotálván ugy a fenálló fiókokat, amint tartozott volna. — Egyébiránt ez okmánysorozat közlésének czélja nem egyéb, mint Kerkápoly élhetetlenségének bebizonyitása, ki ujolag **24 milliót** hajlandó elfogadni a 80 millió ft. lebegő bankadósságból, ami pedig sem Deák F., sem átalában a jobboldal szerint sem kötelezi Magyarországot!

— **Velős távirat.** Pécsett e hó 3-ikán Strossmayer püspök keresztülutaztában magyarellenes érzelmeiért az ifjuságtól „macskazenét" kapott.

— **A polgári házasságról** egy nagy tudományu kath. egyházi férfiu, Hatala Péter, az egyetem rektora czikksorozatot kezdett a „Szabad sajtó"-ban, s eddig azt fejtegeti, hogy a házasság szentségének eszközlésére nem szükséges faktor a páp.

— **Az igazságügyérség** öt évi müködéséről kimutatást készit.

— **Kinevezések.** Bartalovics János min. tanácsossá és zágrábi orsz. pénzügyigazgatóvá, Jareb József 1 oszt. pénzügyi főtanácsossá, Kesstercsanek Károly 2. oszt. p.ü. főtanácsossá neveztettek ki.

A „Tisza" biztositó és jelzálogbank

következő körlevelet adott ki a jelzálogüzlet tárgyában:

Debreczen, 1873. márcz. 1.

Intézetünk megalakulásával emlékiratot bocsátottunk a közönség elé, melyben kiválólag hangsulyoztuk, hogy a kisbirtokos osztály kölcsönigényeit éber figyelemmel kisérendjük.

A közönség rendkivüli érdekeltséggel fogadta ezen intézményt, s alig várta az eszme teljes megérését, illetőleg a kilátásba helyezett jelzálogosztály müveleteinek megindítását.

Mi intézetünk üzleti élete küszöbén teljes jóhiszemüségben f. évi jan. hó 1 ső napjára igértük a jelzálogüzlet megindítását.

Azonban az üzleti világban előállott zilált viszonyok miatt, melyek kutfeje mindenesetre az átalános pénzhiány vala — e tervünkkel kénytelenek voltunk egyelőre felhagyni, s az üzlet megnyitását elhalasztani; mivel jól tudtuk azt, hogy a jelen válságos pénzviszonyok közt zálogleveleink elárusitása a piaczokon nem kis mérvü nehézségekbe ütközendik.

Hogy azonban a zászlónkra kitüzött czélnak megfeleljünk, legujabban elhatározók ezen üzleti ág megindítását, s erre f. hó 25-ik napját tüztük ki.

Midőn ezt a n. é. közönség szives tudomására hozzuk, némi tájékozás végett, s a helyzet kellő megvilágositása szempontjából megjegyezzük, hogy az aggodalmat okozó pénzviszonyok miatt a nagyobb földhitelintézetek, ugy a fővárosban, mint Bécsben jelzálogüzleti müveleteikkel ha nem hagytak is fel egészen, de azokat mindenesetre a lehető legszükebb korlátok közé szoritották.

Intézetünk sem terjeszkedhetik még ki ezuttal czélbavett müveletei körül azon mérvben, a mint óhajtaná, de a közönség megnyugtatására mégis fel fog használni minden helyes eszközt arra, hogy zálogleveleit értékesithesse.

Hogy pedig az ezen üzletág müveletei kifejtésére szükséges idő is czélszerüleg s gyümölcsözőleg telhasználtassék, s a programmunkban kimondott elv mellett is hiven megmaradjunk — értve itt a birtokos osztály kisebb nagyobb mérvü kölcsönigényei kielégitését, — elhatározók, hogy tőkénket a fentebb jelzett határnaptól kezdve 10%-os kamatra betáblázás mellett a közönség rendelkezése alá bocsátandjuk; s az ily kölcsönökre zálogleveleket állitunk ki.

És pedig megindittatik e késspénzkölcsön oly módon, hogy 5 évnél kevesebb időre kölcsön nem adatik; továbbá az 5 évre szóló kölcsönnél a tőke félévenként utólagosan 10%-al, — a hosszabb tartamu kölcsönnél pedig megfelelő százalékkal lesz törlesztendő, a kamat pedig félévenkint előre fizetendő.

S hogy e készpénzkölcsönben annál többen részesülhessenek, egy helyre 8000 ftnál nagyobb összeg nem utalványoztatik.

Megjegyezzük e helyen, hogy ha majd a zálogleveiek elárusitása ténynyé válik, — az illető adósfélnek szabadságában fog állani tartozását rendszeres törlesztési kölcsönné átváltoztatni, s azt a következő módozatok szerint letisztázni. Jelzálogkölcsönöket fog adni az intézet:

5 évre $5\frac{3}{4}\%$ kamat és 20% tőketörlesztés mellett;
$10\frac{1}{2}$ évre 13%) tőketörlesztéssel együtt.
14 évre 11%)

Sőt megfelelő feltételek alatt 30 és 34 évre is.

A törlesztési részletek félévenként előre fizetendők.

Minthogy pedig intézetünk ugy van berendezve, hogy a pénzpiacz javultával azonnal a fentirt módozatok szerinti mindennemü jelzálogkölcsön megindítható lesz; minthogy továbbá a készpénzkölcsönök biztositására is épen oly alap kivántatik, mint a rendes törlesztési jelzálogkölcsönöknél; minthogy ezenkivül a készpénzkölcsönöknek rövidebb és hosszabb tartamu törlesztési jelzálogkölcsönné átváltoztatása a fentebbiek szerint is kilátásba van helyezve; minthogy végre reményünk van ahoz, hogy a törlesztési jelzálogkölcsönüzletet rövid idő egész terjedelemben megindithatjuk: a jelzálogüzletre s a kölcsön feltételeire vonatkozólag szükségesnek látjuk kellő világitásba helyezni intézetünk állapotát, és a kölcsön iránti eljárás módozatait az alábbiakban:

1. Az intézet 10,000 db. kétszáz forint névértékü részvénye már mind el levén helyezve, s az összes részvényre 50 százalék, azaz 1 millió ft. befizettetvén, a legfelsőbb helyen megerősitést nyert alapszabályok 6-ik §. értelmében a jelzálogkölcsönüzlet megkezdethetik. —

2. Az alapszabályok ugyanazon §. szerint „a „Tisza" biztositó és jelzálogbank két egészen elkülönitett osztályra, nevezetesen a biztositási és jelzálogosztályra van osztva, mely osztályok mindegyike külön alaptőkével birván, elkülönitett könyvelés és külön tartalékalap mellett, egészen önállóan külön kezeltetik."

3. Az intézet jelzálogosztálya az alapszabályok szerint (135. §.) többi közt következő üzletekre van jogositva:

a) Jelzálogos kölcsönöket ad ingatlan javakra, ide értve a házakat és a háztelkeket is, — hosszabb vagy rövidebb időre olyképen, hogy ezen kölcsönök visszafizetése vagy egyszerre, vagy határozott részletekben, vagy végre évi járadékokban köttetett ki;

b) Bevált és átvesz engedmény vagy felülfizetés mellett jelzálogilag már biztositott követeléseket;

c) Hitelez városi, kerületi vagy falusi községeknek, amennyiben ezek kölcsönvételre jogositva vannak, vagy törvényhatóságaiktól az erre szükséges engedélyt megnyerték.

Ezen kölcsönök jelzálogi biztositás nélkül is engedélyezhetők, ha azok kamata és tőketörlesztése rendesen községi pótadó és kivetés utján biztosittatik.

d) Záloglevelek csak az 1-ső és 2 dik pontban emlitett kölcsönök közvetitésére szolgálhatnak; községi kölcsönök alapján pedig csak azon esetben adathatnak ki záloglevelek, ha e községi kölcsönök községi ingatlan birtok által telekkönyvileg biztosittattak, mig ellenben oly kölcsönök közvetitésére, melyeknek biztositásául a községi adók vagy egyéb községi javadalmak köttetnek le, — kamatozó községi kötvények állittatnak ki.

4. Az alapszabályok XV-dik fejezete szerint:

168. §. A jelzálogkölcsönök aszerint, mint a kölcsönvevőtől kiköttetett, vagy készpénzben, vagy záloglevelekben adatnak. A záloglevelek eladását azonban az intézet maga közvetiti.

169. §. A társulat 200 fton alóli kölcsönt nem ad. A kölcsönösszeg mindig százzal osztható kerekszámban adatik.

170. §. A társulat magán birtokokra csak olyképen adhat kölcsönt, ha a kölcsön teljesen biztositva van, azaz, ha ha kölcsönösszeg a netán már betáblázott más követelésekkel egyetemben, a jelzálogul szolgálandó birtoknak értékét fele részén tul nem haladja, vagy pedig ha a betáblázott, vagy felülkebelezett követelések hitelezői a társulat javára oly nyilatkozatot állitanak ki, hogy ők saját követeléseik elsőbbségét a társulat kölcsönének, s a kölcsönügyletből származó jogainak biztositására átengedik oly czélból, miszerint a társulat kölcsöne a jelzálog értékének első felerészében teljes biztositékot nyerhessen.

171. §. Azon lakházak, melyek magukban és azon épületek, melyek a jelzálogba vett birtok kiegészitő részeként köttetnek le a társulat kölcsöne biztositására, tüzveszély ellen ugyanezen társulatnál biztositandók. (A jég elleni biztositások is itt eszközlendők.)

172. §. Szőllőkre, erdőkre és átalában oly fekvőségekre, melyeknek jövedelmezősége és igy értéke az ültetvények minőségétől feltételeztetik, kölcsön csak az érték ⅓ része erejéig adatik.

173. §. Oly ingatlanok, melyek a törvény szerint végrehajtás tárgyát nem képezhetik, továbbá szinházak, ércz, szén és kőbányák az intézet kölcsönének jelzálogául el nem fogadtatnak.

174. A birálóbizottság, vagy az általa e czélból megbizott tagok határozzák meg a felajánlott jelzálog értékét, mely a kölcsönadás alapjául fog szolgálni.

A földbirtok értéke becsü, több évi átlagos jövedelmi kimutatás, vétel és haszonbéri szerződés, földadó, jövedelmi- becsü- és adómunkálatok alapján határozható meg.

A házak értéke pedig, melyeknek jókarban létele bizonyitandó, akként fejleszthető ki, hogy az utolsó hat év után eső átlagos évi jövedelemnek, az ujonan épültháznál pedig az eddig nyert évi jövedelem átlagának egy harmada levonatik és a jövedelemmaradék tőkésittetik; e tőkésités azonban 5%-on alóli kamatlábbal nem történhetik.

175. §. A társulat egyébiránt fentartja magának, hogy a jelzálogul ajánlott fekvőségek értékéről saját közegei által a helyszinén eszközlendő becsü utján meggyőződhessék. — A kölcsönkérő beleegyezésével eszközlendő ily becslésnek költségeit mindig a kölcsönt kérő viseli. —

5. A kölcsön iránti kérvények a fentirott határnaptól kezdve; „A Tisza biztositó s jelzálogbank jelzálogosztályához" czimezve, bérmentve küldendők be, s többi közt a következő okmányokkal mulhatlanul felszerelendők: a telekkönyv hiteles kivonata, állami s községi adókönyv, birtokiv, jövedelemkimutatás s becslevél. (1000 ftig terjedő értékü vagyonoknál becslevél nem szükséges.) A kérvénynek és egyéb mellékleteinek mintái az intézet közp. helyiségében (Debreczen piacz 1584 sz. a. saját házában,) továbbá mindenik képviselőségénél, vezérügynöségnél és az egyes ügynököknél is megtekinthetők és megszerezhetők.

Midőn ezeket köztudomásra hozzuk, kijelentjük, hogy teljesen felfogva hivatásunkat, miveleteinkben oly eljárást követendünk, ami szilárd alapra helyezett s oly intézettől várható, mely nagyszámu részvényese irányábani érdekeltsége mellett, a hazai közönség iránt, ennek jóléte előmozditására nézve önként lekötelezte magát.

Tiszta kezelés, kellő szigor ott, ahol szükséges, méltányló figyelem ott, ahol csak lehet, gyors és pontos eljárás: fogják jellemezni miveleteinket.

Reméljük, hogy a t. cz. közönség, mely intézetünk iránt eddigelé is kiváló rokonszenvvel viseltetett, jelzálogüzletünk kezelésében is felismerendi azt, hogy intézetünk a jólét egyik alapfeltételéül tekinthető anyagi előhaladás terén szükséges és hasznos tényező, s átalában a nemzetgazdászati, különösen pedig a hazai jól felfogott érdekeket szolgálja.

Tisztelettel

a „Tisza" biztositó s jelzálogbank.

Gróf Dégenfeld Imre, elnök. Móricz Pál, 1-ső alelnök. Komlóssy Imre, 2-ik alelnök. Biráló bizottsági tagok: Schwarcz Bernát, Móricz Antal, Bay Bertalan, Pusztay L., Fráter Imre, Makó István, Czerjék I., Gencsy Károly, Lovassy Ferencz, Zoltán Ferencz, Dercsényi Kálmán, Horthy István. — Felügyelők: Possert János, ifj. Szathmáry Mihály. Szepessy Kálmán, vezérigazgató. Oláh Károly, jogtanácsos. Hódy Gyula, titkár.

Külföldi tutti-frutti.

— Szivos Bélától —

III.

Drótos tótjaink — kik köztudomás szerint egész Európában barangolnak s magukat Árpád egyenes ivadékainak adják ki — szintén nem maradhatnak el a magyar névnek becsületet (?) szerezni.

Nehány barátom kirándult volt egyszer a zürichi tón, a regényes Schwyz cantonnak egyik gyönyörü fekvésü kis falujába, hol is rájuk esteledvén, beszálltak a falucska egyetlen korcsmájába, hol egy buzgó katholikus asszony volt a — gazda. Ez, miután megtudta, hogy vendégei magyarok, azonnal fokozott szivességgel kezdett irántuk járni, dicsérvén és magasztalván a magyar nemzetet az egekig.

Barátaim csodálták a különös rokonszenvet, de nem soká kellett keresniök a rejtély kulcsát. Ugyanis az asszony, — kivel mulatságos bőbeszédüségeért beszédbe elegyedtek, — nagyszerü ékesszólással előadta, hogy nem rég volt neki két magyar vendége, a kik jó katholikusok voltak, mert — ugyancsak szidták a zsidókat. Milyen jó keresztyénnek kell a magyaroknak lenni!

Előadta aztán még a jó asszony, hogy az a két „magyar" egérfogókat árult s rendkivül ügyes volt a hasadt teknők és eltört fazekak gyógyitásában. Persze, ezen körülirás teljesen elegendő volt a fiuknak, hogy a két Árpádivadék ki s miléte felől tisztába jöjjenek.

* * *

A magyar ételek közül egyedül a gulyásos hus az, mely majd egész észak-nyugot Európában ismeretes, természetesen elferditett nevek alatt s ahoz illőleg is készitve.

Még a Gollasch, Kullasch és hasonló elnevezésekre csak rá lehet ismerni, hanem már például a francziáson irt collage-ban ki gyanitaná a mi szegény gulyásosunkat? Pedig biz a collage semmi más mint: gulyás.

Egy zürichi vendéglőben fedeztük fel ezt a rejtélyes collage-ot. — Mi lehet ez? Magyar asztaltársaim összes nyelvtudománya sem birta kisütni. Utójára hozattunk belőle s ime! rá ösmertünk, hogy biz az — gulyásos hus volna!

De már erre egyik asztaltársunkban, a Debreczenben is ismert és erősen hazafias M. G. komában felébredt a nemzeti büszkeség, mondván: no már ez mégis sok, hogy ezek

---

TÁRCZA.

SZÜLETÉS ÉS MÜVELTSÉG.

Regény négy kötetben.

Irta Schwartz Mária Zsófia.

Első rész.

(Folytatás.)

Az előbb rajzolt este után d' Escare Sophia és nevelőnője a Levitain család tagjai lettek.

Jakab minden lehető rendelkezést megtett, hogy védenczének, előkelő hölgyhös illő neveltetést szerezzen. A szokatlanul felvilágosodott és müvelt zsidó az ifju leány neveltetésének egy részét önmaga vette át és vezette azt.

Levitainnak az volt szándéka, hogy Sophiát és nevelőnőjét, nyáron egy franczia kereskedő falusi birtokára viszi ki, de nem soká elveté e tervet, miután személyesen nem kisérhette őket.

Annak, ki e gyermeket gondjaira bizta, azon igéretet tette, hogy mint oltalmazója mindig mellette leend, és el volt határozva, hogy szavát tartja.

Elég az hozzá, hogy a . . . utczai sötét ház nyáron át is a keresztyén nők lakása maradt.

A népnek mindig növekedő izgatottsága, mely Mirabeau halálára bekövetkezett, arra kényszeritették Jakabot, hogy mindenben, mi Sophiát illeti, a legnagyobb vigyázatot tartsa szem előtt. Legokosabbnak tartotta, hogy a szomszédoktól észre nem vétetve házának csendes falai közt töltsék el életöket.

Ily módon hitte őket a legbiztosabban megvédhetni, bármint dühöngjön is a forradalom viharja.

Az idő csendesen és békésen telt Jakab házában.

Eliás buskomolysága azon barátságos érzelem által, melyet a Sophiaval való társalgás ébresztett, felmulni látszott.

Jakab gyanitotta, hogy a hasonkoruvali naponkénti érintkezés Eliást azzá teendi a mi volt, névszerint ujra vidám és élénk gyermekké.

A remény mindnyájunkkal üzi pajkosságait, és mi folytonosan csak lapdái vagyunk.

Mig a zsidó lakásán a béke vendégül tartózkodott, az alatt a nyilvános élet egén mindig sötétebb és feketébb felhők tornyosultak fel.

Levitain mindennap elhagyá lakát, hogy üzleteit végezze, és egyuttal ujdonságokat halljon.

Jakabon kivül az egyetlen személy ki az ajtón kiment, Zsuzsánna volt, ki ezt tenni kényszeritve volt, hogy a háztartáshoz szükséges bevásárlásokat megtegye.

Valjon Eliás és Sophia nélkülözték-e a szabad légeni mozgást, nem tudjuk, de hogy soha sem nyilvánitották séta utáni vágyukat, azt határozottan állithatjuk.

Még Matthieu asszony is megvolt elégedve e zárkozott élettel. Ugy látszott, miként egyszer mindenkorra elhatározta mindennel, mit Levitain tesz, megelégedni a nélkül, hogy ezzel bármi módon ellenkeznék, vagy azt kérdené: miért?

Jakab maga részéről minden kigondolható módon igyekezett a szabadság és séták nélkülözését holyrepótolni. A második emeletben egy termet virágokkal és dus növényzettel ékesittetett fel. Az udvarra nyiló ablakok folytonosan nyitva voltak, ugy hogy a lég szabadon jött be, s ez által e terem fedett kertté változott át.

Eliás és Sophia kart karba öltve, szabad óráikban itt szoktak sétálni, s gondolataikat és eszméiket kicserélni.

Eliás bár csak tizenhat éves volt, korához képest sokkal meghaladta Sophiát, értelem és komolyságra nézve.

Mindkettőről ellehetett mondani, hogy még gyermek éveikben vannak, de mindennek daczára szellemük oly irányt vett, mely koruk örömeitől visszatartóztatá őket. Nélkülözték azon gondtalan vidámságot, mely azon kor tulajdona. Ifju kedélyükön a bánat fátyola lebegett. Talán ez egyező hangulat volt az, mely oly hirtelen egymáshoz lánczolta őket.

Mind a mellett nagy különbség volt közöttük; mert mig Eliás bánatainak mogorva, gyakran keserü, és csaknem kemény jellege volt, addig a Sophia bánata fájó, mindég szelid és ábrándos alakkal birt.

Szive és gondolatmenete olyan volt, a milyennek képzeljük, hogy lehetett egy szenté, ifju korában. Szerette az egész világot, és panasz s zugolódás nélkül eltürt volna mindent, hogy azoknak a kik szerencsétlenek, örömet szerezhessen. Rajongott a szépért és jóért, de rajongásában valami ábrándozó és sejtelemteljes volt, mintha nem tudná, mi valóban az öröm. Gyermeklelke e földi életet nem képzelte másnak, mint megpróbáltatásnak. Csak tul a siron szünnék meg e megpróbáltatás, s csak akkor érezne a lélek igazi és tartós örömet.

Eliás és Sophiárról ellehetett mondani, hogy az egyik szentté, a másik vakbuzgóvá leend, ki a vértanu szilárdságával áldozná fel életét és vérét hiteért és meggyőződéseért.

Ha életük nehány évig békében folyhatna le, akkor Sophia befolyása Eliásra jótékony lenne. Szeretetteljes és békitő szelleme Eliásnak keresztyének elleni gyülöletét észrevétlenül szeliditette és türhetővé tette volna, de a körülmények másként határozták.

Azon tiszta gyermeki barátság, melyet Eliás Sophia iránt érzett, teljesen megszünend, és szavainak szelid befolyása tökéletesen megsemmisülend.

E csendes és rövid boldogság után, mit Eliás az ő oldalánál élvezett, a szigoru megvesztegethetlen kötelességérzet emeli fel márvány arczát.

Minden szelidség és gyöngédségnek, mely benne volt, meg kell semmisülni, hogy soha életre ne ébredjen többé.

Hogy Eliásnak meleg, érző szive volt, ha a viharok után férfivá változik, csak mint álom tünend fel előtte: mert akkor nem fog érteni mást, mint a szigoru becsületesség és kötelesség szavat, de soha sem az emberi lélek gyöngédebb hangjait.

Ez időszerint még nem jutott e szomoru álláspontig Eliás. Gyakran megtörtént, hogy ha ő és Sophia, estve a nyitott ablaknál ülve beszélgettek, homlokát kezére hajtotta s ugy hallgatódzott az ifju leány szelid, gyakran csodálatosan csengő szavaira, mintha az szép zene volna. —

(Folyt. következik.)

az emberek még ezt a kis dicsőséget is el akarják a magyartól venni, utójára még azt hitetnék el a járatlanokkal, hogy ez a pompás eledel francia találmány. Vendéglős! igazitsa ki ezt a collage ot gulyásra, többet meg ne lássam igy!

Később aztán csakugyan láttam az étlapon a mi gulyásunkat igy nyomva: guly'-as.

Nem tudom, azóta temérdek variáczión keresztül nem lett-e belőle ismét collage? A ki arra utazik, tessék megnézni és visszaigazitatni!

Csak a fővárosban legyenek-e termény-raktárak?

II.

Ugyanazon napon, melyen első czikkem a fentebbi felirattal e lapokban megjelent, ugyanazon napon — mondom — jóslatom már is igazolást nyert; a mennyiben az entrepot kérdés az országgyülésen csakugyan szőnyegre került. Máttyus Aristid országgyülési képviselőt illeti a dicséret, hogy mint első e tárgyban nemcsak hogy felszólalt, hanem azt nehány szóval rövideden oly helyesen is vázolta, és a pesti központositók önző törekvéseit oly találóan ecsetelte, hogy azon feladatom, — mit e tárgyban első czikkemben magam elé tüztem, a képviselőházban a Máttyus Aristid által tett, — most már az országszerte ismert nyilatkozat által, félig meg van oldva.

Hogy a nevezett derék képviselő, — ezen országos ügyben nepotismust el nem ismerő fellépésével, — csakhamar egy bizonyos pesti cotteria lapjának felindulását és tisztátalan megtámadását idézte elő maga ellen, igen természetes; hiszen ahol önérdek vezeti a tollat, ott ne várjunk czáfolatot, ott csak vak megtámadásra és sárdobálásra lehetünk elkészülve.

Külföldre való gabnaforgalmunk majd minden évben más irányba gravitál; majd észak- majd delfelé, a mint azt az egyes külországok aratási eredménye magával hozza; a belforgalom pedig szintén oly változékony irányt követ; mint azt ez idén is tapasztalhatjuk, a midőn például a pesti malmok buzaszükségleteiket sok esetben a Lajta környékéről szerzik be; Szatmár, Ugocsa, Mármarosmegyék, Erdélyhon általában, gabnanemü szükségleteiket az alföld tavalyi szintén gyenge termésből kénytelenek fedezni; Ungmegye kukoriczát és rozst Heves és Pestmegyékből szállit.

Ilyen kül- és belviszonyok közt vajon mi czél éretnék el egy Pesten központositó entrepot által? Az t. i., hogy Magyarország nagyobb része vagy évenként akarná ezen intézet elvitázhatlan — első czikkemben körülirt — általános áldásos előnyeit. Pestre szállitaná termékeit még akkor is, ha az más irányban jutányosabb szállitási költséggel juthatna a külföldi (vagy belföldi) consumtio helyére, és ez esetben a közgazdászati kár kézzelfoghatósága mellett még azon kérdés is merülne fel, hogy amidőn egy centrumba kényszeritjük a forgalmat, mi szükség volt tulajdonképen az országból különféle irányban kivezető és roppant országos áldozattal kiépitett vasutak nagyobb részére? Vagy pedig — ami valószinübb — a magyar termesztő és kereskedő az elpazarlandó szállitási költségeket többnek találván az entrepot előnyeinél: terményeit oda nem küldi, és azon kérdések kérdésére ad okot, hogy vajon mily igazság és méltányosság alapján lehetne az egész ország megadóztatását oly intézmény létesitésére igénybe venni, melyből csupán az országos, hanem a pesti érdekeltkörök specialis előnyei és talán a pesti malmok épitkezésekre is adatnak kölcsönök, részvényei emelése lenne, és semmi egyéb.

A fővárosi napi sajtóban akadunk jóakaróinknak többrendbeli oly közvetitő tanácsára is, melyekről már csak azért is érdemes szólani, mivel talán nem minden olvasó vehetné észre a lólábat, mely a jóakarat köpenye alatt lappang.

„Ha csakugyan a vidéken is kellene entrepot intézeteket felállitani, — igy a Pesther Lloyd egyik felkentje — azok minél könnyebb épitkezéssel — minél kevesebb költséggel — a pályaudvarokon lennének felállitandók, és csakis a pesti intézet fiók raktárainak lennének tekintendők.“ Ezen jóakarónk szelleme előtt, a pályaudvarokon jelenleg is fennálló gabnarakodó színek lebegnek; de ezek utján is csak a pesti kormányzat közbejötte által akarná boldogitani az országot; a bölcs azonban elfelejti, hogy az entrepot intézmény csakis a raktárak technikailag helyesen kiállitott szerkezete által kapja meg egész fontosságát, hogy ahol ezen szerkezet nem alkalmaztatik, ott nincs biztos áruegyformaság, ott nem létezhetnek hiteles mutatók, és ott nem állitthatnak ki mindenütt bizalommal fogadható hivatalos elismervények („Varrant“ a multkor hibásan szedetett: Vappant.)

Egy másik lovag a P. L. táborából azon bölcs nézetben van, hogy: Pesten csak kezdeményezés képen, vagyis legelébb állittassék fel az entrepot intézmény (természetesen az ország költségén) majd később az épitkezés és általában az intézmény terjesztése a vidéken is folytatható lenne. — Ezen ügyvivőnk körülbelől igy okoskodhatik: „nálunk Magyarországon legnehezebb valamely nagybavágó terv tényleges kivitele és kiépitése; azon kell tehát lennünk, hogy a fővárosra nézve a tervet kivigyük, ha később a vidék érdeke is kérdésbe jönne, nem lesz könnyebb, mint azt keresztül vinni hogy: ne épitsünk.“

Ilyen jelenleg ezen ügy állása. Nagyhorderejü üdvös tervezet, ha — mint már első czikkemben is állitám — más országok példájára, egészséges alapra fektetett entrepot-hálózat jön létre; de ép oly czélszerütlen, — az egész ország terheltetésével járó, — csakis egy kis rész előnyére állitott intézmény leend, ha a központositás jut érvényre.

Országgyülési képviselőink el nem fogult részének feladata leend: az ország érdekét a cotteriák érdeke ellen diadalra segiteni.

Berger.

UJDONSÁGOK.

* **Molnár György** országgyülési képviselőnk, ki szombat óta időzött körünkben, ma utazott vissza Pestre. Ittléte alatt elvtársai számosan látogatták meg, s őszinte örömmel fejeztók ki irányában eddigi müködése felett teljes megelégedésöket; s kiválólag hangsulyoztatott a pénzügyi bizottmányba beválasztatása feletti öröm, mely kitüntetés uj képviselő irányában s ily rövid idő alatt, — valóban felemelő mind ő rá, mind választóira nézve.

* **Figyelmeztetjük** olvasóinkat a „Tisza“ biztositó és jelzálogbank fentebb közlött körlevelére, mely a jelzálogüzlet megindítására vonatkozik. Ez intézet bizonyára nagy jótékonyságot fog gyakorolni a közönségre, kivált ha miveleteit kellő mérvben kifejtheti. Ugy hallik, hogy később városi épitkezésekre is adatnak kölcsönök, oly formán, hogy az épitendő házakra s telekre betáblázandó kölcsön, az épitési terv és költségvetés alapján, a jobbhitelü épitőmesterek kezébe fizettetik közvetlenül időnként oly mérvben, a mily mérvben az uj épületek értéke emelkedik. Ha e szabály az intézetnél létre jő, Debreczen épületeinek szépitése is biztositva lesz. De e szabályzat életbeléptetése csak később várható.

* **Kéjvonat bányászünnepélyre.** A szlatinai sóaknák Mármaros Sziget mellett jövő vasárnap, e hó 9-én, a bányászok bucsuja alkalmából ünnepélyesen ki lesznek világitva. Ekkor a bemenet csekély belépti dij mellett mindenkinek megengedtetik. Midőn olvasóinkat erre figyelmestetjük, egyuttal tudatjuk, hogy az északkeleti vasut igazgatósága, **ha 100 utas jelentkezik**, külön kéjvonatot indit Debreczenből, ez esetben a 103 számu vonat szombaton este egész Szigetig menne; ha pedig szükséges addig nem jelentkezhetnek, az elutazni kivánók csak a márcz. 8-án induló 115/5 számu vonattal mehetnek el.

* **A Nagy Józsefünnepély** főiskolánkban ma az általunk is közölt müsorozat mellett megtartatott.

* **Pályázati hirdetés.** A helybeli orsz. gazdászati tanintézet földmivesiskolájában Debreczen sz. kir. város által helybeli születésü növendékek részére alapitott s 1872. év végén üresedésbe jött két ingyen tanulhatási hely elnyeréséért a pályázati határidő elteltéig, 1872. decz. 20 ig senki nem folyamodván: az emlitett alapitványokra ismételve pályázat hirdettetik. A folyamodványok, mennyiben a második fél évi tanfolyam 1873. april 1-én már megkezdetik — a kapitányi hivatalhoz 1873. évi márcz. 20-ig beadandók lesznek. A pályázni akaró növendékektől az irás — és olvasásban jártasság megkivántatik. Kelt Debreczenben, 1873. márczius 3. Kapitányi hivatal.

* **Jogi magánvizsgára** 15 ifju jelentkezett főiskolánkban; e vizsgák ma befejeztettek, s mint halljuk szép sikerrel.

* **Nyilvános nyugta.** Boross Sándor ur 3 frt 50 kr adományát a nőegyleti árvaház épitésére a „Debreczen“ t. szerkesztősége által, ugyszintén egy ebesi birtokos két zsák buzát az árvák részére Sick Lajosné nőegyleti tag által hozzám eljuttatván, ezen adományokért a nőegylet nevében hálás köszönetet mondok. Ez alkalommal fölkérem városunk tisztelt közönségét, hogy az árvaház épitésére szánt adományaikat, ugy az árvák élelmezésére forditandó élelmi szereket az elnök távollétében hozzám juttatni sziveskedjenek. Debreczen, 1873. márczius 4. Komlóssy Imréné, szül. Thurzó Róza, a nőegylet alelnöke.

* **A főiskolai tüzoltóegylet** dizsászlója költségeinek fedezésére szerkesztőségünkhöz Kuhinka István üvegraktárából 5 o. é. ft küldetett. Eddigi főösszeg: 37 ft 50 kr. o. é. négy régi ezüst huszas, hat régi ezüst tizes s két tallér. További adományokat is köszönettel fogadunk s nyugtázunk.

* **A tanitóképességi vizsgára**, mely holnap tartatik meg, mint halljuk, eddigelé is sokan érkeztek; s távolabbról is befáradtak a — diplomáért.

* **Rónai Gyula** szinművészt most már a magunkénak mondhatjuk; annál örömestebb veszszük át a „Szigeti közlöny“-ből e következő sorokat, melyeket Rónai jutalmára adatott „Saint Tropezi urnő“ előadása alkalmából irt a nevezett lap: Azon meleg elismerés, melylyel Rónai müvészete iránt a szigeti közönség viseltetik, eléggé kivilágitott a zsufolásig tömött házból. A közönség feszülten, érdekkel várta Rónai (Maurice) kilépését. Megjelenése tapsvihart idézett elő, s a szigeti lelkes hölgyek részéről egy értékes tartalmu babérkoszorut kapott, melyet ő meghatottan s rövid meleg szavakban köszönt meg. Azután ujra elfoglalta szerepét s helyteleniti azt, hogy a törvényt titokban készitik.

Lázár Á. hat. tjavaslatot ad be, hogy utasittassék az igazságügyér, miszerint a birói t. merev, szoborszerü állását, s az egész előadás alatt oly müvészileg ábrázolt, hogy folyvást le mérvben, a mily mérvben az uj épületek értéke emelkedik. Ha e szabály az intézetnél létre jő, Debreczen épületeinek szépitése is biztositva lesz. De e szabályzat életbeléptetése csak később várható.

* **Kéjvonat bányászünnepélyre.** A szlatinai sóaknák Mármaros Sziget mellett jövő vasárnap, e hó 9-én, a bányászok bucsuja alkalmából ünnepélyesen ki lesznek világitva. Ekkor a bemenet csekély belépti dij mellett mindenkinek megengedtetik. Midőn olvasóinkat erre figyelmestetjük, egyuttal tudatjuk, hogy az északkeleti vasut igazgatósága, **ha 100 utas jelentkezik**, külön kéjvonatot indit Debreczenből, ez esetben a 103 számu vonat szombaton este egész Szigetig menne; ha pedig szükséges addig nem jelentkezhetnek, az elutazni kivánók csak a márcz. 8-án induló 115/5 számu vonattal mehetnek el.

* **A Nagy Józsefünnepély** főiskolánkban ma az általunk is közölt müsorozat mellett megtartatott.

* **Pályázati hirdetés.** A helybeli orsz. gazdászati tanintézet földmivesiskolájában Debreczen sz. kir. város által helybeli születésü növendékek részére alapitott s 1872. év végén üresedésbe jött két ingyen tanulhatási hely elnyeréséért a pályázati határidő elteltéig, 1872. decz. 20 ig senki nem folyamodván: az emlitett alapitványokra ismételve pályázat hirdettetik. A folyamodványok, mennyiben a második fél évi tanfolyam 1873. april 1-én már megkezdetik — a kapitányi hivatalhoz 1873. évi márcz. 20-ig beadandók lesznek. A pályázni akaró növendékektől az irás — és olvasásban jártasság megkivántatik. Kelt Debreczenben, 1873. márczius 3. Kapitányi hivatal.

* **Jogi magánvizsgára** 15 ifju jelentkezett főiskolánkban; e vizsgák ma befejeztettek, s mint halljuk szép sikerrel.

* **Nyilvános nyugta.** Boross Sándor ur 3 frt 50 kr adományát a nőegyleti árvaház épitésére a „Debreczen“ t. szerkesztősége által, ugyszintén egy ebesi birtokos két zsák buzát az árvák részére Sick Lajosné nőegyleti tag által hozzám eljuttatván, ezen adományokért a nőegylet nevében hálás köszönetet mondok. Ez alkalommal fölkérem városunk tisztelt közönségét, hogy az árvaház épitésére szánt adományaikat, ugy az árvák élelmezésére forditandó élelmi szereket az elnök távollétében hozzám juttatni sziveskedjenek. Debreczen, 1873. márczius 4. Komlóssy Imréné, szül. Thurzó Róza, a nőegylet alelnöke.

* **A főiskolai tüzoltóegylet** dizsászlója költségeinek fedezésére szerkesztőségünkhöz Kuhinka István üvegraktárából 5 o. é. ft küldetett. Eddigi főösszeg: 37 ft 50 kr. o. é. négy régi ezüst huszas, hat régi ezüst tizes s két tallér. További adományokat is köszönettel fogadunk s nyugtázunk.

* **A tanitóképességi vizsgára**, mely holnap tartatik meg, mint halljuk, eddigelé is sokan érkeztek; s távolabbról is befáradtak a — diplomáért.

* **Rónai Gyula** szinművészt most már a magunkénak mondhatjuk; annál örömestebb veszszük át a „Szigeti közlöny“-ből e következő sorokat, melyeket Rónai jutalmára adatott „Saint Tropezi urnő“ előadása alkalmából irt a nevezett lap: Azon meleg elismerés, melylyel Rónai müvészete iránt a szigeti közönség viseltetik, eléggé kivilágitott a zsufolásig tömött házból. A közönség feszülten, érdekkel várta Rónai (Maurice) kilépését. Megjelenése tapsvihart idézett elő, s a szigeti lelkes hölgyek részéről egy értékes tartalmu babérkoszorut kapott, melyet ő meghatottan s rövid meleg szavakban köszönt meg. Azután ujra elfoglalta szerepét s helyteleniti azt, hogy a törvényt titokban készitik.

Lázár Á. hat. tjavaslatot ad be, hogy utasittassék az igazságügyér, miszerint a birói t. merev, szoborszerü állását, s az egész előadás alatt oly müvészileg ábrázolt, hogy folyvást le mérvben, a mily mérvben az uj épületek értéke emelkedik. Ha e szabály az intézetnél létre jő, Debreczen épületeinek szépitése is biztositva lesz. De e szabályzat életbeléptetése csak később várható.

* **A hus ára** fontonként városunkban márcz. 5-től 11-ig következőleg állapittatott meg: 24 kr. mesterutczán, nagycsapón Szentesinél s Rácznál, czegléden Némethyháznál és nagyváradutczán; 25 kr csapón. Rósenbergnél, 22 kr hatvanutczán Hajdunál, 23—24 kr hatvanutczán Balsaynál, 24—25 kr nagycsapóu. 7. szám alatt; 24—26 kr piaczon 3. számu székben, nagycsapón 7. sz. háznál Borosnál. ugyanott Pénteknél és Rotnál, miklósutczán és rózsatéren, 26 kr piaczon 1. 2. 4. 5. 6. 7. sz. székben, péterfián, czegléden a méssárostársulat házában és szentannautczán.

* **A közösügy áldozatai.** Tegnap kezdődött a sorozás városunkban; eddigelé 41 en soroztattak be.

* **Párteyinė** holnap kezdi meg szinházunkban vendégszereplését, előadatik: „Angelo“, Hugó Viktor drámája. Ezután a „Haza“ csimü darabban lép fel.

* **Amaz öngyilkos,** kinek halálhirét közöltük, ugy értesülünk, hogy nem halt meg; életéhez még van remény.

* **Iparengedély** febr. hóban 21 adatott ki az iparhatóság által.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— Márcz. 4. —

Elnök Bittó több kérvényt ad be.

Kozma P. kérdi Trefforttól: hova lett azon összeg, melyet a brassói gymn. nem vett igénybe?

Széll bemutatja a p.ü. biz. jelentését az iparvasutakról, csütörtökre tüzetik.

Napirend: a ház könyvtárának elhelyezése. A gazd. biz. ennek 3000 ftos szobát akar bérelni; de ezt csak Kovács László és Paczolai pártolta. Határoztatott, hogy a könyvtár e házban helyeztetik el.

Az elnöki titkári állomás rendszeresitése megszavaztatik. A zenede 5000 ftos segélyezése megszavaztatik.

A szebeni Teréziánum segélyezési kérdése függőben hagyatott. Ez ügyre nézve Trefort igéri, hogy előterjesztést tett. Lázár inditványozza a miniszter utasitását a kérdés rendezésére, de ez elejtetik.

A Józsefmüegyetem helyiségeinek átalakitására 1000 ft. megszavaztatik. Lázár Á. inditványozza, hogy a tudomány és müegyetemi olvasókörnek 1500 ft adassék. Egyhangulag a p.ü. bizottsághoz utasittatik.

Következik az igazságügyi miniszterium költségvetésének tárgyalása.

Pauler jelzi a jogrendszer hiányát, a reform szükségét. A feladat első tényе lesz a a békebirókról szóló tvjavaslat, második az ügyvédi rendtartás, harmadik a birói eljárás egyszerüsitése. Elismeri, hogy temérdek hiány van, s még eddig mit sem tett, de meg van benne a jóakarat, azt mondja. A kodifikálást feladatul tüzi ki.

Toszt Gyula (jobboldali) élesen támadja meg igazságügyünk mai állapotát, s kifejezi, hogy nincs megelégedve Pauler beszédével.

Kármán L. a reformpárt részéről beszél a ház moolya közt, semmit nem mondólag.

Hoffmann P. a szóbeliség mellett beszél s helyteleniti azt, hogy a törvényt titokban készitik.

Lázár Á. hat. tjavaslatot ad be, hogy utasittassék az igazságügyér, miszerint a birói t. merev, szoborszerü állását, s az egész előadás alatt oly müvészileg ábrázolt, hogy folyvást le mérvben, a mily mérvben az uj épületek értéke emelkedik. Ha e szabály az intézetnél létre jő, Debreczen épületeinek szépitése is biztositva lesz. De e szabályzat életbeléptetése csak később várható.

* **A hus ára** fontonként városunkban márcz. 5-től 11-ig következőleg állapittatott meg: 24 kr. mesterutczán, nagycsapón Szentesinél s Rácznál, czegléden Némethyháznál és nagyváradutczán; 25 kr csapón. Rósenbergnél, 22 kr hatvanutczán Hajdunál, 23—24 kr hatvanutczán Balsaynál, 24—25 kr nagycsapóu. 7. szám alatt; 24—26 kr piaczon 3. számu székben, nagycsapón 7. sz. háznál Borosnál. ugyanott Pénteknél és Rotnál, miklósutczán és rózsatéren, 26 kr piaczon 1. 2. 4. 5. 6. 7. sz. székben, péterfián, czegléden a méssárostársulat házában és szentannautczán.

* **A közösügy áldozatai.** Tegnap kezdődött a sorozás városunkban; eddigelé 41 en soroztattak be.

* **Párteyinė** holnap kezdi meg szinházunkban vendégszereplését, előadatik: „Angelo“, Hugó Viktor drámája. Ezután a „Haza“ csimü darabban lép fel.

* **Amaz öngyilkos,** kinek halálhirét közöltük, ugy értesülünk, hogy nem halt meg; életéhez még van remény.

* **Iparengedély** febr. hóban 21 adatott ki az iparhatóság által.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— Márcz. 4. —

Elnök Bittó több kérvényt ad be.

Kozma P. kérdi Trefforttól: hova lett azon összeg, melyet a brassói gymn. nem vett igénybe?

Széll bemutatja a p.ü. biz. jelentését az iparvasutakról, csütörtökre tüzetik.

Napirend: a ház könyvtárának elhelyezése. A gazd. biz. ennek 3000 ftos szobát akar bérelni; de ezt csak Kovács László és Paczolai pártolta. Határoztatott, hogy a könyvtár e házban helyeztetik el.

Az elnöki titkári állomás rendszeresitése megszavaztatik. A zenede 5000 ftos segélyezése megszavaztatik.

A szebeni Teréziánum segélyezési kérdése függőben hagyatott. Ez ügyre nézve Trefort igéri, hogy előterjesztést tett. Lázár inditványozza a miniszter utasitását a kérdés rendezésére, de ez elejtetik.

A Józsefmüegyetem helyiségeinek átalakitására 1000 ft. megszavaztatik. Lázár Á. inditványozza, hogy a tudomány és müegyetemi olvasókörnek 1500 ft adassék. Egyhangulag a p.ü. bizottsághoz utasittatik.

Következik az igazságügyi miniszterium költségvetésének tárgyalása.

Pauler jelzi a jogrendszer hiányát, a reform szükségét. A feladat első tényе lesz a a békebirókról szóló tvjavaslat, második az ügyvédi rendtartás, harmadik a birói eljárás egyszerüsitése. Elismeri, hogy temérdek hiány van, s még eddig mit sem tett, de meg van benne a jóakarat, azt mondja. A kodifikálást feladatul tüzi ki.

Toszt Gyula (jobboldali) élesen támadja meg igazságügyünk mai állapotát, s kifejezi, hogy nincs megelégedve Pauler beszédével.

Kármán L. a reformpárt részéről beszél a ház moolya közt, semmit nem mondólag.

Hoffmann P. a szóbeliség mellett be.

Délutáni posta.

— A hiv. lap közli dr. Ajtai Sándornak a kolozsvári egyetem kór és gyógyszertanárává történt kinevezését.

— Szatmári püspökké dr. Schlauch csanádi kanonok van kiszemelve.

— Pestmegye főispánául — hir szerint — a kormány Beöthy Lajos volt alispánt s ellenzéki képviselőt akarja kinevezni.

A „Debreczen“
eredeti

MAGANTAVIRATAI.

— Páris, márcz. 5. A 30-as bizottság munkálata fölötti assemblee-vitában Thiers kijelentette, hogy a munkálatot elfogadja, mint egyedüli eszközt az állam iránti kötelesség teljesithetésére, s a rend föntartására. Legyen a kormány pártszinezet nélküli s ne kétértelmü. Nem kivánja a köztársaság kikiáltását; hanem igenis az ideiglenes kormány fölállitását, tekintettel a tartományok kiüritésére, mely minden pillanatban megtörténhetik. A munkálat bevezetése 475 szóval 198 ellen elfogadtatott. Thiers beszéde mindenütt, a jobb s baloldalon egyformán nagy tetszéssel fogadtatott.

— Prága, márcz 5. Streischowszky cseh szerkesztő bünpörében az itélet szombaton délután fog kihirdettetni.

KÖZGAZDASÁG.

Debreczen, 1873. marczius 4. (hivatalból) buza 6 ft. 6.20 kr, kétszeres 4.90—5. 10 kr, rozs 4.15—4.25 kr, árpa 2.20—2.30 kr, zab 1.50—1.60 kr, tengeri 3.15—3.25 kr, köles 3—3.20 kr, kása 5.50 kr. 1 zsák burgonya 1.70 kr. 1 mázsa szalonna 28. 29. 30 frt. 1 mázsa háj 34. 35. 36 frt.

Távirati tudósitás

a bécsi tőzsdéről, márcz 4-ről.

Arany 5 frt. 19 kr. — Ezüst 107 frt. 90 kr.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLÁH KÁROLY.
Főmunkatárs:
SZATMÁRI KÁROLY.

HIRDETÉSEK.

Előleges hirdetés.

Uj üzletmegnyitás czeglédutczán a volt Stiber-féle boltban
a városháza alatt.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására juttatni, hogy folyó hó 15-én ujonnan berendezett **kézmü áru, vászon és női divatraktáromat** megnyitandom, holis minden általam elárulandó czikkért kezességet vállalok; minélfogva a legjobb czikkeimet legjutányosabb gyári árakon fogom kiszolgálni.

Magamat a nagyérdemü közönségnek becses figyelmébe ajánlva maradok

alázatos szolgája:

125 1—2 **Lippmann Sámuel.**

Kiadó lak.

Nagypéterfiautczán a 938-ik sorszámu ház első, vagyis az utczára fekvő — bolt, italmérésre is alkalmas — lakosztálya f. 1873. évi pünkösttől kezdve, egy évre kiadó. A bérleni szándékozók a feltételekről értekezhetnek kismesterutczán 1107. sz. a.

R. Nagy Károlylyal.

128. 1—3

Eladó ház.

Kisujutczán 1732. sz. alatt levő cserepes kőház, mely tartalmaz 4 szobát, egy kamarát, 17 és fél öl külső földével szabad kézből eladó. — Értekezhetni timárutczán 2305. sz. alatt lakó tulajdonos

Villás Ferenczczel.

127. 1—3

Arverési hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszéknek f. évi febr. 13-án 2020. v. sz. a. kelt végzése folytán közzététetik: miszerint Komlóssy Imre mint a debreczeni takarékpénztár igazgatója részére Pongor Józseftől lefoglalt 8 boglya anya széna s egy csonka boglya sarju szénának 500 ft tőke s járulékai fejében leendő elárverelése határidőül f. évi márcz. hó 10-ik napjának d. e. 9. órája a hatvanutczai szénaraktárba s folytatólag alperes n.-cserei bérelt kaszállójába kitüzetik.

Mikor a lefoglalt ingóságok a legtöbbet igérőnek azonnali készpénz fizetés mellett nyilvános árverés utján el fognak adatni.

Mire a venni szándékozók felhivatnak. Kelt Debreczen, 1873. febr. 22.

Sajó György
birósági végrehajtó.

123 2—3

Kiadó ház.

Nagyváradutczán a dohányfábrikával átellenben, 2211. szám alatt 2 szoba, egy kamara, egy tágas pincze és padlásból álló lakosz ály, akár boltnak, akár bormérési használatra, folyó évi pünkösttől fogva egy vagy több évre, kiadó.

Értekezhetni a bentlakó tulajdonos.

115. 1—3

Galyfa eladás.

Paczon f. év. márcz 7—8-án az az pénteken és szombaton d. e. 9 órakor mintegy 300 öl galyfa árverésen el fogván adatni, — erre a vevők meghivatnak.

Kelt Debreczen, 1873. márcz. 2.

Csáki Gergely
tanácsnok.

120 3—3

Eladó szántóföld.

Akis ebesen Csiszár Ferencz, és Szabó Antal tőszomszédságokban 4 nyilas igen jó minőségü szántóföld eladó. Értekezhetni telőle, czegléd-nap utczán 2496. sz. alatt lakó tulajdonossal.

117 2—3

Bérbeadandó ház.

Debreczenben a nagy hatvanutczán 1471. sz. alatt fekvő ház a folyó 1873. évi pünkösttől kezdve 3 évre egészen, vagy elkülönitett lakosztályonként bérbeadandó. A feltételek iránt értekezhetni kismesterutczán 1101. sz. a. Hódy Gyula ügyvéddel.

106. 2—3

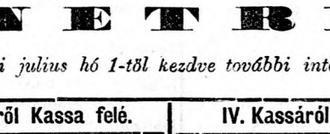

Tiszavidéki és arad-temesvári VASUT.

MENETREND

1872. évi julius hó 1-től kezdve további intézkedésig.

I. Bécsből és Pestről Kassa felé.

	ó.	p. napszak	ó.	p. napszak	p. napsz.
Bécs államv.in.	8	15 este	7	45 reggel.	
„ északi v.	8	25 „	7	55 „	
Pest	7	30 reggel	6	5 este.	
Czegléd	10	18 délelőtt	8	55 „	
Szolnok	11	22 „	9	58 éjjel.	
P.-Ladány	2	1 délután	12	26 „	
Debreczen	3	51 „	2	52 reggel	
Nyiregyh.	5	57 „	4	22 „	
Szerencs	8	30 este	6	1 „	
Miskolcz	10	40 éjjel.	7	55 délel. 2	6 délut.
Kassa érk.	3	22 „	12	14 délután 4	52 „

II. Bécsből és Pestről Arad és Temesvár felé.

		ó.	p. napszak	ó.	p. napszak
Bécs államv.	indulás	8	15 este.	7	45 regg.
„ északi v	„	8	25 „	7	55 „
Pest	„	7	30 reggel.	6	5 este.
Czegléd	„	10	18 délel.	9	5 „
Szolnok	„	11	12 „	10	37 éjjel
Mező-Tur	„	12	22 délut.	12	36 „
Csaba	„	2	1 „	3	30 regg.
Arad	érkezés	3	42 „	6	4 „
„ „	indulás	4	35 „	6	23 „
Vinga	„	5	44 „	7	32 „
Temesvár	érkezés	7	1 estve	8	49 „

III. Bécsből és Pestről Nagyvárad felé.

	ó.	p. napszak	ó.	p. napszak
Bécs államv. indul.	8	15 este.	7	45 regg.
„ állam v. „	8	25 „	7	55 „
Pest „	7	30 regg.	6	5 este.
Czegléd „	10	33 „	8	55 „
P.-Ladány „	2	35 délut.	1	26 éjjel.
B.-Ujfalu „	3	35 „	2	43 regg.
N.-Várad érkes.	4	47 „	4	6 „

IV. Kassáról Pest és Bécs felé.

	ó	p. napszak	ó.	p. napszak	ó. p.
Kassa ind.	4	20 regg.	9	34 délel.	6 — délután
Miskolcz	7	9 „	1	56 délnt.	9 50 este, érk
Szerencs	8	35 „	4	9 „	
Niregyh.	10	37 délelőtt	7	26 este.	
Debreczen	12	47 délut.	10	34 éjjel.	
P.-Ladány	2	25 „	12	37 „	
Szolnok	4	54 „	4	44 reggel	
Czegléd ark.	5	47 „	5	55 „	
Pest „	8	37 este.	8	43 „	
Bécs állam „	6	9 regg.	6	36 este.	
„ északi v.	6	19 „	6	49 „	

V. Temesvár és Aradról Pest és Bécs felé.

		o.	p napszak	ó	p. napsz.
Temesvár	indul ...	8	55 reggel	5	29 délután
Vinga	„	10	24 délelő t	7	16 este.
Arad	érkezés	11	21 „	8	34 „
	indulás	12	25 dé nt.	9	4 „
Csaba	„	2	10 „	11	41 éjjel.
Mező-Tur	„	3	41 „	2	13 „
Szolnok	„	4	54 „	4	17 reggel
Czegléd	érkezés	5	47 este.	5	36 „
Pest	„	8	37 „	8	43 „
Bécs államv.	„	6	9 regg l.	6	36 este
„ északi v.	„	6	19 „	6	49 „

VI. Nagyváradról Pest és Bécs felé.

		o.	p. napszak	ó.	p. napszak
N.-Várad	indul.	11	22 délel.	9	5 este.
B.-Ujfalu	„	12	28 délut.	10	33 éjjel.
P.-Ladány	érkes.	1	23 „	11	44 „
Czegléd	„	5	32 „	5	55 reggel
Pest	„	8	37 este.	8	43 „
Bécs államv.	„	6	9 regg.	6	36 este.
„ északi v.	„	6	19 „	6	49 „

A vonatok indulási ideje a közbeeső állomásokról, valamint azok csatlakozása Aradon, Csabán, Debreczenben, N.-Váradon, Kassán, Miskolczon, Szerencsen és Temesvárott, a pálya udvaron kifüggesztett menetrendekből tudható meg.

Az üzlet igazgatóság.

Debreczen, 1873. nyom. a részv. társ. könyvnyomdájában.